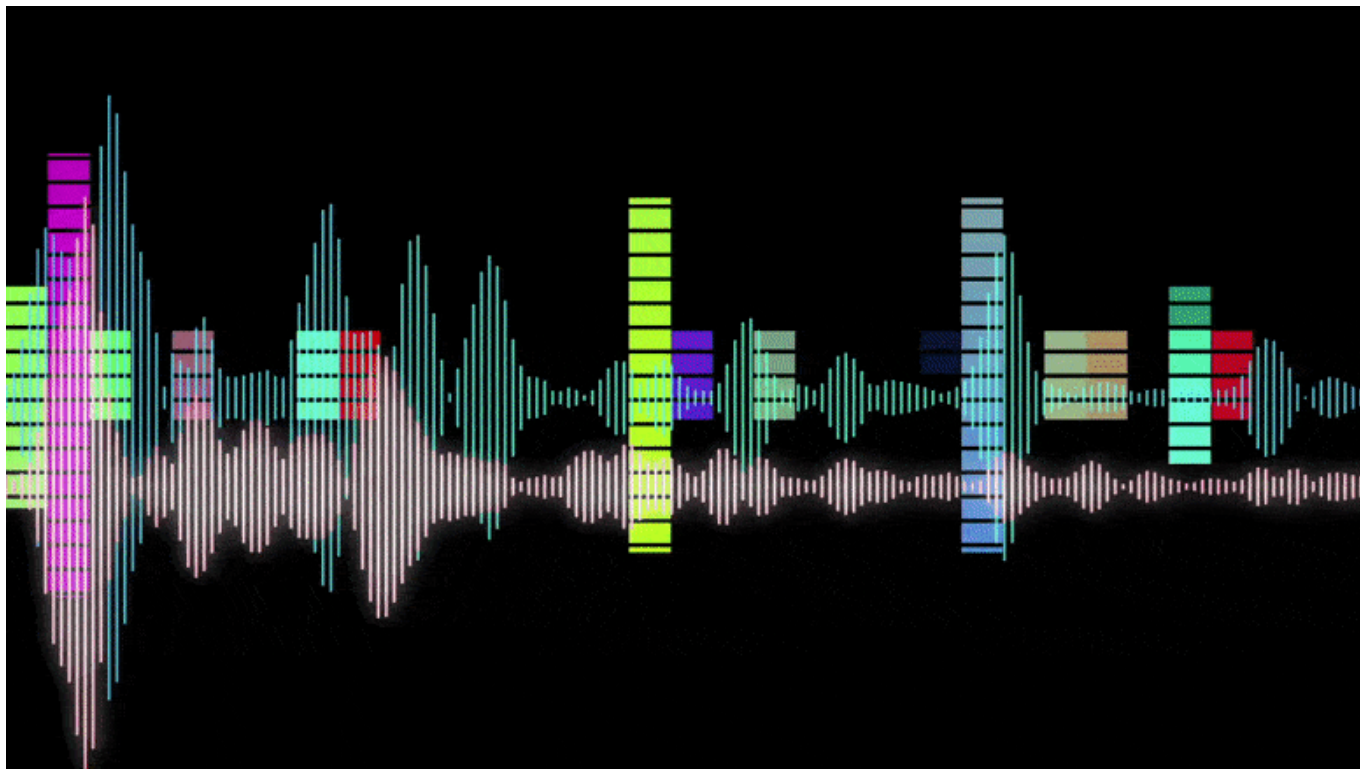

Aýdym-saz diňlemek harammy?

Category: Aýdym-saz sungaty, Kitapcy, Sözler

написано kitapcy | 26 января, 2025

Aýdym-saz diňlemek harammy? AÝDYM-SAZ DIŇLEMEK HARAMMY?

Allaha hamd, Pygamberimiz Muhammede salat we salam bolsun.

Sorag: *Esselämu aleykum wa rahmetullahi we barakatuh. Islamda aýdym eşitmek harammy? Haram bolsa, Kuran-Kerimden delil getiräýseñiz? Minnetdar bolardym!*

• Jogap:

Waleykim esseläm we rahmetullahi we barakatuh.

Aýdym-sazyň haramlygy Kuran-Kerimiň aýaty we Sahyh Hadys bilen sabitdir.

Kuran-Kerimde Allatagala şeýle diýýär: “Adamlaryň arasynda şeýle kimseler bar-ki, olar bilimsizlik bilen (özgeleri) Allah ýolundan azdyrmak üçin we ol (ýoly) masgara etmek üçin (özüne) bihuda sözi (lehwel-hadis) satyn alarlar. Ana şolar üçin hor ediji azap bardyr”.¹

Sahabalaryň alymlaryndan, Abdylla bin Mesutdan (radiallahu

anh) aýatdaky Lehwel-hadis diýmegiň, nämedigi soralandy, Ol: Özünden başga iläh bolmaýan Allaha kasam edýäris, ol aýdym-sazdyr, diýýär.²

Kuranyň terjimeçisi diýip at alan we Pygamberimiziň (sallallahu aleyhi we sellem) dogan-oglanlygy bolan, alym sahaba Abdylly ibn Abbas (radiallahu anh), bu aýat barada: Bu aýat aýdym-saz we şoňa meňzeş zatlar hakynda, indirildi, diýýär.³

Sünnetden delili bolsa, Sahyh hadysda Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem): “Bir döwür geljekdir, ol wagt ymmatyndan zyna etmegi, ýüpekden egin-eşik geýmegi, içgi içmegi we aýdym-saz diňlemegi halal gören ynsanlar peýda boljakdyr...”⁴ diýýär.

Bundan başgada aýdym-sazyň haramlygy beýan edýän aýatlar we sahyh hadyslar bardyr.

Başga bir bellemeli zat, köp kişi aýdym-sazy diňe diňlemek diýip, göz önüne getirýär. Emma aýdym-sazyň sebäp bolýan başga haramlaryna, zyýanlaryna, edepsizliklerine üns bermeýärler.

Mysal üçin, zamanymyzda aýdymyň ýanynda ýörite klipler çekilip, ýarym-ýalaňaç zenanlara tans etdirýärler, içgi içýärler ýa-da aýdymyň içinde binamyslyga, haýasyzlyga çagyrylan sözler aýdylýar.

We şol zatlary diňläp ýa-da klipde gören ynsanlara, şol haram zatlar belli bir wagtdan soňra adaty zat bolup, özlери hem şol haramlara höwes edip başlaýarlar.

Şonuň üçin alymlar aýdym-saza şeýtanyň duzagy, aýdymça bolsa, şeýtanyň azançysy diýendirler.

Uly we gadym alymlardan Ibn Kaýým (rahimehullah) aýdym-saz barada şeýle diýýär: «Ol şeýtanyň kuranydyr. Ol Rahmana (Allaha) giden ýola päsgel bolan, galyň perdedir. Ol beçebazlaryň we zynaçylaryň dogasydyr. Şeýtan onuň üsti bilen gowşak adamlary aldaýar».

Selefdan Omar bin Abdyleziz (radiallahu anh) oglunyň mugallymyna nesihat edende, aýdym-saz barada şeýle diýýär: «Başy şeýtandandyr. Soňy bolsa, Allanyň gazabydyr».⁵

El-Fudaýl bin Ýad (rahimehullah): «Aýdym-saz zynaň dogasydyr» diýýär.⁶

Mezhap başymyz Ebu Hanifa (rahimehullah) aýdym-sazyň haramlygy

barada gaty berk belläp geçýär.⁷

Aýdym-saz ruhyň içgisidir. Şerap bedeni serhoş edýän bolsa, aýdym-saz ruhy serhoş edýär. Şonuň üçin hem aýdym-saz diňleýän kişiler, käwagtlar saz eşidenden elini-aýagyny tans etdirip galanyny bilmän galýarlar. Aýdym-saz diňläp öwrenişen adama Kuran diňlemek agyr gelip başlaýar.

Alla bizi haram zatlardan gorasyn! Ämin!

1. «Lukman» süresi, 31/6.

2. «Tefsiru't-Taberi», 11/61.

3. Buhary, «Edebul-Müfred», No: 1265. Şeýh Albani Sahihu'l Edebu'l-Müfretde sahyh diýýär. No: 955, sahypa 487.

4. Buhary, «Kitabul-Eşribe».

5. Ibn Ebi'd-Dunýa, «Zemmu'l-Melähi». el-Ajurri, «Siretu Umer».

6. Ibn Ebi'd-Dunýa, «Zemmu'l-Melähi». Ibnul-Jewzi, «Telbisu Iblis», sahypa 235.

7. Ibnul-Jewzi, «Telbisu Iblis», sahypa 229.

Begmuhammat ALLANAZAR.

19.01.2014 ý. Aýdym-saz sungaty